

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

<p>SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: A bajai utczával szemközti Falcione-féle ház. hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.</p>	<p>Felélős szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt. Néptanítónak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50. Egyes szám ára 10 kr.</p>
---	--	--

Fölvívás a közönséghez!*)

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készül megünnepelni a nemzet.

Hazánk törvényhozása elhatározta, hogy az ezredéves ünnepélyek keretében országos kiállítás tartassék. Ő cs. és apostoli királyi Felsége legkegyelmesebb Urunk és Királyunk ezen kiállítás védnökségét elfogadni kegyeskedett.

A törvény e kiállításnak 1896 ban. Budapesten, az illetékes miniszterek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését réam ruházta.

Kettős czélja lesz ezen kiállításnak.

Első sorban emlékeztetni a nemzetet az ezredéves mult nagy eseményeire és alkotásaira és megmutatni a külföldnek is, hogy a magyar nemzet hasznos tagja volt az európai népesaladnak a haladás együttes munkájában.

Második feladata a kiállításnak az lesz, hogy megismerjük a magyar államot alkotó összes erőket, megismertessük önmagunkkal és az idegenekkel a szellemi, anyagi és erkölcsi téren való munkálkodásnak összes vívmányait.

Felhívom az ország minden polgárát, hogy ezen feladatban a kormányt hazafiai lelkesedéssel támogatassa és hozzájáruljon a nagy nemzeti mű sikeréhez.

Része fog jutni az ország minden polgárának a munkában, valamint része lesz a sikerben is.

*) Az itt közölt „Fölvívás” maga a kereskedelmiügyi miniszter I. számú átiratát köldötte meg a „Zombor és Vidéke”-nek. Az átiratból kiemeljük a következőket:

Midőn a kormány a haza minden fiát felhívja, hogy a nemzet ünnepein szíves-lellekkel részt vegyen és a nagy mű sikeréhez minden tehetséggel hozzájáruljon, első szavát a hazai sátohoz intézi, kérve: hogy a nemzet szívében élő haza- és kegyeletet ezen művét hazafias lelkesedéssel karolja fel és teljes erővel támogatassa.

Kérem a nemzeti czélok üznetlen támogatásában mindenkor szolgálatkészek bizonyult magyar sájt, hogy lelkesítő, buzdító szavát a mű érdekében minden alkalommal hallassa; a nemzet minden osztályát gyakran, hathatósan figyelmeztesse mindannyiunk

A kiállítás sikere által növekedni fog hazánk tekintélye és fokozott lelkes bizalommal fogunk haladni a nemzeti megerősödés nagy munkájában.

A kiállítás programja feléleli a nemzeti munka minden nyilatványát; tervezete megadja a kereteket mindazok számára, a kiknek ősei, vagy a kik maguk bármely téren tevékenykedtek.

A törvényhatóságok, a városok és a családok, melyekhez történelmi emlékek fűződnek, állítsák ki az okmányokat, műtárgyakat, ereklyéket, melyek nagy események, virágzású korszakok emlékeit kelthetik fel; melyek jellemzik állami szervezetünk, ősi alkotmányunk és önkormányzati életünk fejlődésének menetét, a magánéletnek egyre gyarapodott igényeit és a nemzeti erő egyéb megnyilatkozásait.

Az egyházak mutassák be működésük és tevékenységük tanújeleit, történelmi emlékeiket, melyekre kegyelettel tekint a nemzet és a művészet remekeit, melyeknek megalkotása, gyűjtése és megőrzése az ő érdemük.

A tudósok, a művészek, az írók, a tanterífiak, szóval a nemzet szellemi fejlődésének összes tényezői mutassák be az eszleket, melyekkel egyeztetni az a felvilágosodást és a nemes ízlést terjesztették, s a nemzet erkölcsi megnevesíteni igyekeztek.

Mutassuk be, hogy Európa éléstáranak földjén azon közös kötelezősége, hogy a milleniumi kiállításban oly művet mutassunk be, mely méltóan hirdesse ezredéves létünk emlékét.

Tudom, hogy a nagy közönség körében fölmerülő óhajok és kívánságok, a mű sikerének előmozdítására alkalmas eszmék a sájt útján juthatnak legkönnyebben az illetékes tényezők tudomására; és ezért figyelemmel fogom kísérni a sájtjának az iránybani tevékenységét és a hírlapok hasábjain megjelenő tárgyalások kezdeményező vagy bíráló megjegyzéseket mindenkor kellő figyelemmel fogom részesíteni.

Meggyőződésem, hogy a kiállításban való tevékenységre hivatott tényezők és a sájt közti sürű érintkezés lényegesen hozzá fog járulni a mű sikeréhez, és ehhez képest utasítottam a kiállítás intéző közegeimet, hogy a sájtját hazafias törekvéseiben támogatassa és a kívánt adatokkal és felvilágosításokkal ellássa.

Intézkedtem, hogy a kiállításra vonatkozó szervezési szabályok

hogyan munkáltak a multban, mint haladtunk mindig a korrall és miképen érvényesítjük ma a tudomány vívmányait, hogy a nemzeti természetet fokozzuk.

Tér jut a hazai ipar összes tényezőinek, melyek a multban nem egyszer versenyeztek a nyugot legkötőbb szaktársaisával.

Tárják fel szorgalmuk és ügyességük műveit. Az elmúlt századok mestereinek remekeit, a napról-napra izmosodó és gyarapodó modern gyári ipar termékeit állítsuk sorba, hogy tanúságot tegyenek a magyar munka, a magyar vállalkozó szellem erejéről és versenyképességéről.

A kormány gondoskodni fog, hogy a nemzeti munka méltó keretben legyen bemutatva, hogy a kiállítás erkölcsi sikerét előmozdítsa.

Tárja ki mindenki szorgalma, ízlése, leleményessége eredményeit.

Lépjünk mindnyájunk sorompóba, a kik dolgozunk észszel, kézzel vagy géppel, egyéert — a hazáért!

Am lássa a mai nemzedék, miket teremtettek az apák az utótrús sulyos viszonyai között; ám érezzük át, hogy az ósök veritéke árán megtört sima uton milyen feladatok hárulnak reánk és a jövendő nemzedékre!

és fontosabb intézkedések. „Az 1896-iki ezredéves Országos Kiállítás Közleményei” című hivatalos lap után a nagyközönség és az érdeklőt korok tudomására juttassanak, mely lapnak egy tiszteletpéldányát szerencsénem lesz a tisztelet szerkesztőségnek megküldeni.

Felkerm, hogy annak közérdekű közleményeit, fontosságukhoz képest, egész terjedelmében vagy megfelelő kivonatanban, becses lapjában közölni sziveskedjék.

Ez alkalommal van szerencsém a hazai közönséghez intézett felhívásomat a tisztelet szerkesztőségnek azon kéréssel megküldeni, sziveskedjék azt egész terjedelmében becses lapja legközelebbi számban közölni és a közönség figyelmébe legmelegebben ajánlani.

Budapest, 1893. február havában.

Az 1896-iki ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke:
Lukács,
 kereskedelmiügyi m. kir. miniszter.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Tompa hazafias allegóriái.

Írta és a sajtózári „Köleszy-kör” 1893. február 19-én tartott matinéjában felolvasta:

RUPRECHT ALAJOS.
 (Folytatás és vége.)
 IV.

1850-ben jelent meg Tompának első ilyen allegorikus költeménye.

A censurának vasvesszejére, mely kíméletlen durvasággal készült lesújtani a vakmerőre, a ki hazafiuí érzéseket venne ajkára, egy kis madárka szállott. A censor úgy sem vetett a kis madár esedégszere s engedte azt kedvére énekelni, mindenki érte, csak ő nem, hogy a mikor »A ma dá r fi a h o z e z z o l s ő k e t a e n é k l e r e s z o l j a, a k k o r a m a d á r a h a z á t j e l k e p e z i, f i a i p e d i g a z e l h a l l i g a t o t t k ö l t ö k e t.

»Fiaim, csak énekeljétek ez a költemény refrainje. Ha e szomorú állapotban, a mikor az ősi berek fel van dúlva, nem tudtok is vége éneket, legyen a dal fájdalom, merengő; ne a szomorú jelent énekeljék, hanem:

„Hozatok dal emlékü a h a z á n a l o m b s v i r á g g a l g a z a d j a t i r o l ; z e n g j e t e k m e g a j o v i, h a m a j d a n k e p e z i f o l d u j a f e l t r i r u l .”

Csak a megtépett fészket s a bús anyát el ne hagyják s idegen berekbe ne költözzenek!

De nem tud mindig így megmaradni költőnk a képletesség jól öző lepleiben, az őszinte, nyílt magyar kedély, mely nem akarja megszokni az alakoskodást, nem egyszer akarja magáról lerantani az álruhát vagy legalább az allegória lepleit keresztül is látjuk tehetetlen duhéban összeszorított ökleit, látjuk azon keresztül is jogos haragot égő szemének villámaint s halljuk dörgő hangját, a melyely felébe harsogja csüggedő honfirtásának, hogy bízzál! arczába dobja az elpártoltnak az áruló nevet s a szarnoknak szemé elé tárja a jogtiprást, a felidézett nyomort és pusztulást!

Leplezetlenül tör ki belőle olykor-olykor — áttörve az allegóriának szük korlátait — a hazafiuí mely elkeseredés hangja, a mikor látja a letarolt s vértől áztatott mezőt, a fölégetett falvakat, a megszapordított uj sárokat, a koldusok esdő csoportjait s hallja az artatlanul üldözötteknek nyögését, a rabláncra kötözött családapáknak, gyöngéd nők, leányok, sokszor gyermekek getverő, szívszorító sirását, s fölhangzik az elkeseredés hangjaként az égdördülésnél messzebb hallatszók ének: „A gólyához.” (Tolnai).

Kevés költemény van irodalmunkban, a mely a haza gyászos sorsán elbusolt, a felhaborodott szenvedélyes érzést ily hatalmas erővel, ily szilaj erélylyel s mégis oly nemes formában adná elő.

Megdöbbenés járja át e merész hangokra szívünket, veséinket, egész valónkat s mégis oly jól esik fájdalomunknak a költővel szabad folyást engedni!

Pedig mily gyöngéd, lágy akkordokban kezdődik; mint a virágos rónán átsuhanó szellő:

„Megenyhült a lég, vidul a hatar,
 S te újra itt vagy jó gólyamadar!
 Az ósoka fészket megigazitadot,
 Hogy ott kiállhass helyes magzatod.”

De a lágy szellőt hiedlen süvítő szél váltja fel; riasztja vissza a gólyát e zord, gyászos helyről, hol az élet fagyva van, a mező temetővé változott, a tó vértől áradott s a templom tornyán tüzes üszök van!

Majd teljes erővel tör ki a mely elkeseredés viharja: mint a záporral! vegyest rémesen kopogó jégeső, a fákat recsegetveporogva tördőlvé vihar, bevilágítja olykor a czikázó villámoktól, kísérve a haragú ég szörnyű ropogását, s közben feljajdul a költő:

„Te boldogabb vagy, mint mi, jó madár!
 Neked két hazát adott végeted:
 Nekünk csak egy — volt! az is elveszett!”

„Mondá meg nekik (a bujdosóknak), hogy pusztulunk veszünk,
 Mint odott kéve szétült nemzetünk.”

S legmagasabbakra hág a hang szenvedélyessége a szegényenl vegyes harag, mikor az árulókat ostorozza.

Óriási, országos hatása volt e költeménynek a kortársakra,

de ma sem olvashatjuk mély megindulás, sőt megdöbbenés nélkül.

S az a csodálatos, hogy ez a költemény keresztül ment a censurán, s nyomtatásban is megjelent.

Nem volt ily szerencsése egy másik, szintén hatalmas erejű költeménynek, a »Pusztán» címűnek, a melyet a hazánkba beözönló németek és csehkek letelepedése ellen írt.

A költő végig tekint a költői szép magyar pusztán.

Hol a pásztor vigan bogarzó
 Gyútyk terelgetett,
 S a déli láb renegó tavában
 Szilaj mén vágatott.

s elborul a lelke, hogy a magyar itt már csak mint szellér lakik; felhaborodás fogja el a gondolatra, hogy

A népek koldus sörpédéke
 Felkel nyugat felül,
 S a déli láb renegó tavában
 Földön megtelapil.

Hasonló szellemben folytatja kifakadásait a jövevények ellen, ronda varjaknak nevezi őket, melyek a félholt tetemen gyalgazatos tort ünnek, majd csipogó szemtelen verebeknek, míg az cnyomott magyarnak magát kisméri sem szabad.

De ez már nem engelte kinyomtatni a censura, sőt magát a lapot, a Szilágyi Sándor szerkesztésében megjelenő »Pesti Röpívek»-et is betiltották. Kéziratban mégis terjedt a költemény s daloltak országzerete mindennét.

Az árulkodás, a besugók a hatóság figyelmét a Gólyára is rá irányították s szegény Tompának ugyancsak meg kellett érte szenvednie. A költemény megjelenése után több mint 2 év múlva 1852. júliusában Kassára, a hadi törvényszék elébe idézték. Kétszer volt beidézve, először 6, azután 8 hétig tartották bent, kinzó nyugtalanlagban nemcsak ömaga, hanem beteges nejeének sorsa miatt is; de Albrecht főherceg hanem kegyelméből szabadon bocsátották, jövő magartatására vonatkozó üdvös utasításokat el nem mulasztván. Mikor a hadi törvényszék auditora a felmentő végzést felolvasta, ezen megjegyzést fűzte hozzá: »Most frei, hanem aztán nem csinálj tőp kólya!»

V.

E zaklattatás megbénította Tompának költői kedvét s egy időre magába vonult; úgy akart tenni, mint a babyloni fogság-

• **A megmaradt kis lány.** Moholról írják nekünk: Beck Mihály ottani művészának megveszette a macskája a múlt héten. A húshétkor nem tudták mihiha, s a kis jószág ut jött — kelt a házból. Par nap előtt azonban megharapta a macskás kis leányt. Ezután vizsgálta csak meg a macskát, és veszélyesnek constalták rajta. A megmaradt kis leányt fölviszik a Högyes intézetbe gyógykezelés végett.

• **Idő jegyző távirtda állomások megyénkben.** A földmívelésügyi miniszter ez eddig 166 idejelőlt állomást engedélyezett az országban. Ebből Bács Bodrog megyében 7-et és pedig: Apáti, Bács-Földvár, Ó-Bacsa, Szabadka, Újvidék, Zombor, és Zenta községekből.

• **Montecohik és Capulettilk parasztkiadásban.** Vituska István esauatvéri, és Pap Balint zentai gazdemberek fejei a két ellenséges csatládnak. Hozzá pörök volt, egymással, melynek lefolyása alatt a legnagyobb győlelletel viseltettek egymással szemben. A pört végre Pap Balint megnyerte. A perveztes Vituskának négy fia van. Ezek elhatározták hogy e megalizatlasukért bírtani módra eltelettek lögnek szerzeni. És az alkalom nem sokára váratott magára. Pap fia az ifjú Balint pap alót nézget kozsain, akár kimenni egyik hírelével a szállásra. A mint a városból kiérték úgy idegen koesi jött volék szembe, melyen a négy Vituska testvér ölt. A kosik már egymás előtt álltak, de kitérni egyikük sem akart. Erre a kosírór heves szóvalak köztkezt. Az ifjú Pap balátva hogy jobb lesz engedni, már félre rautotta lovait. A négy Vituska testvér azonban leguott kosiejükrol, a ki vasúllával, ki loessel a kozében a sárba lepert. Papot e hírelést addig öttétek vérték, míg eszméletüket nem vesztve vértől elboritva feküdtek. Ekkor bosszújuk megalégelven a négy Vituska aidovatát a sárban hagyva koesitjukon elvagtatták Pap okos lovai gardsz nélkül szedpen kimentek a szállásra, a eselődok meglátván az úres kosik mindjárt rosszat sejtettek és kereszre indultak. Meg is találtak öket szegényeket; mündoktó halott volt. A gyilkosokat kiknek már úgy is sok van a rovásukon, egy beasli eszárásban elcsépték a esendőrok.

• **Szakis föld megtermekenyítése.** A földmívelésügyi miniszter azzal a nagy fontosságot reformtervel foglalkozik, hogy az országnek majd felmúlilo hold kiterjedésű szakis földjét, mely eddig parlagon hevert, megtermekenyítse, és pedig úgy módon a mlyennel Amerikában szép eredményeket tudtak elérni Tavasszal kezdik meg a tanulmányi munkákat.

• **Templomépítés Újvidéken.** Mint az U. H. írja a templomépítés körül már megkezdődtek a munkálatok. Az eddig elhagyott helyen most nagy sürrens forgás van. Még csak az építkezési hely körülkerítését és az állványokt készüti. Néző is akad elég, mert a talaj felülása közben sírólokra találtak, s egyikben másikkban még enyészésen hullat is.

• **A kétféle vallomás.** Zsiván Péter petrovostellől lakos szórnyő szótölődő ember volt. Csadajabélivel folytonosan kötegedett, ezírodott. Annnyira azonban még soha sem ment, mint a napokban, a midőn ugyanis feleséget tetteg bántalmazta. A jelenlő fia Nikolaj annyira felbőszült apa ezen bánásmodján. Egy heves szóváltásba elegyedve, apja hasba lött. Mikor a község lites emberei tudomást véve a dolgról a hadlokő emberhez mentek, az azt vallotta előttük hogy öngyilkosságot követett el. A fő azonban az alatt az idő alatt a községet bíróságnal jelentkezett, és azt vallotta, hogy ő a gyilkos. Ö ölte meg anyját. Bár a hadlokő apa vallomása bizonyára enyhítő lesz a fő büntöseségének megelésében, mindazonáltal a magára vallott fiút az alibunári járásbírósighez kísérték be.

• **„Hátlan lettél, el hagyált!”** X felában történt meg ez a régi történet, de a mely mindig új marad. Sugar Eszti a nora a loánynek, a neve olyan mint volt ő magas, — volt — mert most már csak a multrol, lehet beszélni. A „legzsalabsá” legény szerető és is jogyezte. A legényt elvitték a katonákhoz, Mikor elbuszott a legényről, két kezéb fogta annak anyanyi orczáját. Balozészt azokba a mélysges szemekbe. Csak azt kérdezte tőle, megvárja-e azt a három esztendő — hiven? Mikor a loány az igen monda mosolygott hozzá az sja, mosolygottak

sekre, melyek különösen a Kazinczy születése szádasos évfördulójának ünneplésekor s a híres Mária-Czellői bucsujárókor ötöttek impozans arányokat. Ez utóbbiban Scitovszky primás vezetése alatt 40,000 ember vett részt, köztük igen sok főranüg és protestáns is; — kik közös érzelemben összeforrva kérték a nemzetk Urától Magyarország szabadságának visszatáasztatást. „Sok magyar csak most ébred igaz szeretetre hazája iránt.”

»Nemzetünk, nyelvünk napról-napra jobban felvirágozik és ha ezer bitófát állitanak is fel Pesten és egyebütt, ez utolsó kincsünköl parancsolóink nem lögnek megfosztani” mondja Széchenyi a Schmerling ellen kiadott rópiratában (Ein Blick stb.).

»A paraszt csak egy nevet ismer, a Kossuthot, átkozza a a németet, vár a felszabadulásra s kész az áldozatra. — A nagy úr, kivéve azokat, akik Bűbösen éleek, megmagyarosodott.

... Az osztrák elleni gyűlelet a városokban találja tetőpontját. Pesten a polgárléányok magyarul beszélnek, osztrák tisztt nem kap a balban tanczosnót s a vén polgárok panaszkodnak, hogy fiaik elfelejtik a német szót az iskolában, habár németül tanitattak, — mert a főny esprit de corps-ja számúta a németet a társalagsból. írja: Lúkyai Menyhért.

VIII.
A kiegyezés óta bekévs időköt s a nyugalom idején reakcióképen beállott a nemzeti érzés pangása, elcsékélyesedése. A közönynek, a nemtörődömsnek vastag borítja be a sziveket. Nemzetünk történelme azt tanúsítja, hogy a magyariban csak akkor tudott felbuzdulni a hazafias érzés, ha nyilvános erőszakkal támadták meg, az altatomos támadás mindig sikeresebben működhetett.

Olyan a magyar hazafias, mint a hegyi patak vize, mely kristály tisztán buzogva csörög, mint az akadályozól szirteken kell kereszült törnie, de elfakul eszlöttül mikor a síkságra ér! S vajjon, ha ma támadna köztünk egy új Tompa a allegrókiban szölna hozzánk, volna-e a ki rék halgatna! A ki ilyen köllöl rebuzok megféléstével foglalkozék?

Egy Berasenyinek kellene jönnie, ki lángpallósát forgassa fejünk felett, s menyőrdög hangjával zugja fülebe a romlásnak indult haldjan erős magyarnak. hogy a tiszta hazafiu érköves az országok támasza és talpköve, e nélkül »Róma ledől s rabigába görbed.«

szemei, miközbe két gödönöcke látott az arcán. A legény elemi. A katonakodása egész idejét alát csak arra a mosolygó szempárra gondolt. A mult héten az egyik nepeseli uron szótális közben meglát egy leányt. Szakozott olyan mint Eszti csak: hogy ennek pávatollát kátsája, és selyemfodrös szoknyája van. Aztán meg ennek az arca nem olyan piros szó: nagyon is sapadt. A legény megszólította: „Eszti!” A leány vissza néz de nem tud — elpirulni. Siss, — mintha dörvönök úgy siet. Egy házba fut be Eszti, most már Eszmerődi. A katoná pedig áll maga elbambulva, sokáig aztán — kérges tenyerével egy felpödlő könnyű morzsol szét arázza, s heves léptekkel halad tovább.

• **A betyár kedvese.** Patkó Pistának az egykori híres rablözvernek a volt kedvesét kerítette kézzé a napokban az antikánis randőrösök. És ezzel a randőrösök nagyon jó fogást csináltak, mert a volt szórót most kétségké jár kézzé a esendőszenek. Falutól-falura a merre a esendőrök vizsik föltárja életük Patkó egykori rablóársai számos újabb és régitib bünéinek nyomait.

• **Siketnéma cipészlegény — mint lánszóktető.** Hogy az élet nagy iskolamester s olykor nagy sajnátek rendező is, az tudva van. Hihetetlen dolgokat vizt néha véghez, olyanokat, a melyek ha elbeszélésben fejezedükenté kellő ah — ah es öli — okkal megirratnánk, el se hinné senki. Ime a péld. Mint a „Sz. N.” írja a napokban egy rókúsi özvegy asszonynak fiatal siketnéma leánygyermeké Etel, alutánt. Mindenhol kevesetk, kutatták utáná, de sohány sem tudták magtalalni. Végre kislit hogy egy faló városi siketnéma cipész legény volt a ki a leányt megszokta. A cipészlegény kiben a szenvedélyes szerelmét át imadótójának hasonlő „teszt” fogytakozása idérte elő, úgy látszik jól elrejtette szíve báfványát, mert a randőrösök, bar ordélyesen nyomoz, még nem bukkant nyomokra.

• **Figyelmeztetés.** Felhívjuk t. olvasók figyelmét a hirdetések rovásiban Kaufmann S. utóának hirdetésére.

Szerkesztői üzenetek.

Hispanus. „A dalok”-ban melgobb érzés csillan föl, de a versmerítlet hadilábon áll. Dolgozza át újra.

Carolus. „A kora sírok.” (Klopstock.) Nagyon nehekesen gördülő strophák. S a rimek fölötte rosak. „A jég” című rajza költő halangutrol tanusodik. De most már időszerűten. Irjon valamit a tavaszi örömeokről. De ne tulságos reflexióval. Az a fiatalos eszmelkedés nagyon unalmas. Inkább a mesére kell a fősulyt fektetnie.

Tintacsépek. A kezdet nem ros. Ideákatjuk:
„Mi a szerelem?
Egy rész a semmiből.
Mely vágyakat terem
És vágyakat megöl.”
A többi nem sokat ér.

Egy diurnista Don Juan kalandja. Kéirák belőle a személyeskedő malitia. Jó helyre tettük.

Emlékszel-e még rá? Megőti a mörteket, de nagyon hosszadalmas. Röviditse meg s az alkalommal javiton rajta itt-ott. Pl. e sor: „A kobleme bujtál — A fölembé sugtál” egymással disharmonióban állanak. A megégés és fölelem elosztására nem alkalmas a fölbeségús. S mlyen lapos ez a sor: „Utánk válnak ...” „A Föl-föl nézek” ezimüt beiktattuk a közlökök közé.

Régen volt az. — A refrain nagyon is egyhangúvá teszi a kölönben dallamos versikét. A „más ut” az egyenes ut lehet csupán, mely a szerkesztőkéhez teret. Csak bátran!

„Hosszu Laezi nőüllesét.” Kidalogozatlan. Pedig tudjuk, hogy van hozzá elég tehetsége. Saját érdekében nem közöljük. A „gyászoló füz” füzfaverselmény.

Egy fiatal leánynak. — Egyik-másik strophája tartalmas s szépen gördül. De egészben véve nem felet meg az irodalmi igényeknek.

Gruby C. M. Bulkesz. Gondunk lesz rá, hogy lapunkban többé az illető se személyeskedjék. Ez okból mellözük küldeményét.

„Egy monstrum-zsándár.” Csupa sértő gúny — maró satyra. S számított arra, hogy ilyesmit ki fogunk adni? Hová küldjük a bélyegeket?

Irodalom.

Száz aranyt tűzött ki a »Magyar Hirlap» két irodalmi pályázatra, 50 aranyat egy kültői elbeszélésre, 50 aranyat pedig egy novellára. A beérkezett pályaművek megbirálására a Petöfi-társaságot kérte fel, amely március havi ülésében küldi ki a bíráló bizottságot. A »Magyar Hirlap» ezzel újabb bizonyítékát adta annak, hogy a magyar társadalmi életet minden részében figyelemmel kíséri és teljes erejéből azon van, hogy azt fellendítse. De nemcsak a szellemi téren törekszik erre. Minden társadalmi osztály igazgért küzd. A tanárok mozgalmat első karolta fel, s teljes lelkessé, dással pártolva azt elérte, hogy a tanárok seregei nagyrészt orvosoltattak. Tanügyi rovataban különben folytonos figyelemmel kíséri közoktatási vizonyainkat. A nagy közönség és a kereskedők érdekeitért száll sikra most is, most a magyar államvasutak ügyével kezd új foglalkozni, kiméltlenül feltárva a szégyenletes közlekedési vizonyainkat, a melyek Magyarország lakosságát végtelenségül károsítják. A »Magyar Hirlap» az egész ország szörszóllója. Vidéki rovata és ninesen oly kis megye a legközelebbi város, község vagy falu a melynek ügyét nem találnak helyet a »Magyar Hirlap» hasábjain. Olvasóinak szökzoktatási rökölkövölök, tarczáinak és regégyainek közlével gondoskodik. Az »Általított virág Beméz-kyné Bajza Lenke» nek, a népszerű regényirotonök érdekében legjobb műve, a »Magyar Hirlap»-ban most jelenik meg; és az újonnan belépő előfizetők a regény eddig megjelent részét ingyen kapják meg. Ugyancsak ingyen kap minden új előfizető két nagy érdekli regényt: Zola Emil Jaques Damour-ját és a Mandarin professzort, egy csinos kötetben. A »Magyar Hirlap» előfizetési ára egy hónapra 1 ft 20 kr., két hónapra 2 ft 40 kr., három hónapra 3 ft 50 kr., félévre 7 ft és egész évrá 14 ft. A »Magyar Hirlap» olvasói a »Kis Világot» e kitűnően szerkesztett, hetenkint megjelenő gyer meklapot, negyedévre 50 krajczárért kapják meg. A »Magyar Hirlap» szerkesztőség, kiadóhatala és saját nyomdója, József-körút 47. sz. alatt léte palotában van.

Hirdetések.

Sarg-féle egészségtügyi hatóságilag megvizsgált

KALODONT

KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Sarg-féle KALODONT

Övadjunk a hasonló csomagolási, értékten

utánzatoktól!

Legjobb védőszer fertőzés ellen.

A legfelsőbb körök: ből való elismerések minden drb mellett találhatók.

(a fogak szépsége)

elismert nélkülözhetlen fogtisztító szer.

Illata üdítő s igen cseleztéri utazásnál.

A bel- s külföldön legkedvezőbb eredményel használ-tatik.

Alkalmas csomagolása, olcsósága és hasznalnatl tisztasága következtében az udvar, főmésőség s az egyszerű polgári házal egyaránt találhatók.

Kapható minden gyógyszertésznál által-latszerusnát stb.

Ára: 35 kr.

Hirdetmény.

A néh. Gyalkóay Rozália hagyatékához tartozó ház 810 m² beltelekkel (Zombor, Flórián-utca 438. sz. alatt) f. é. május hó 1-ére berbe adandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Lippert Ferenc ügyvéd.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

franczia cognacgyár

VERMOREL

Vendégházok

Ruda és Blochmann Budapest.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

ezennel közhírré teszi, miszerint

törlesztési kölcsönöket

házakra és földbirtokokra

nemcsak 4%-%-os záloglevelet alapján 50 évre, évi 5.35% (törlesztés mellett, hanem ezen túl a felek kívánására

4%-%-os záloglevelei alapján

50 évre, 5%-%-os évi törlesztés mellett

is engedélyez.

Az évi törlesztési részletben (annuitásban), egy a kamat mint a tőke törlesztésében foglaltatik.

A bank ezenfelül úgy mint eddig is törlesztési jelzalog kölcsönöket engedélyez rövidebb törlesztési időtartamra, egy 4¹/₂%-%-os mint 4%-%-os záloglevelei alapján.

Prospektusok és közelebbi felvilágítások a bank jelzalog-osztályában szóbelileg vagy leveleleg kaphatók.

Az igazgatóság.

Varrógépek.

!!! Legolcsóbb forrás !!!

Mindenműi varrógépet
12 LÁRON

meg lehet mint másut t. i. a hol a vevőket a részlet-fizetésekkel csabítják — tehát nálam

50%
meg-
takarítás.

Minden gépet — u. m. családi — üzleti, valamint szabó és cipész varrógépek **23-25-28 és 30** frttól fölfelé kaphatok, melyek jóságra valamint kulesinra kifogástalanok patent készülékekkel 5 évi jótállás mellett.

Javítások a legutányosabban eszközöztetnek.

Ezen solid forrás

MOLITOR A.

gépgyára és javítási-műhelye
ZOMBORBAN, apatini-utca 6.
saját házában.

Varrógépek.

Nähmaschinen.

Nähmaschinen.

Máriaczei Gyomorcsoppek

nagyszerű hatékony gyomor-sajánál, néhaübelletlen és alólónosan lemeréses házi és kórházi.

A gyomorbetegség tünetei: **élvgyárlás, gyomorégőség, bűzös lehelés, felfúvás, savanyú lehelés, hányás, gyomorgrög, teltség, rábáklás, lazaság, károsodás, és egyéb gyomorgrög, széklet.**

Hatékony gyógyszernek bizonyult feljebb, a természetben és a gyógyszerelő készítésben, gyomorbetegségek eltelésével és italokkal, gúllal, májjal és hamoróddal.

Török József gyógyszerész
Budapest, Király utca 12 sz.

ZOMBOR: Galle gyógyszerész; APATIN: Rátay T. gyógyszerész; PETRÓVOSZELLO: Balogh Gy. gyógyszerész; SZT.-TAMÁS: Barakovits L. Gy. gyógyszerész.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

Hazánk legkedveltebb savanyúvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gezög szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi,

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyúvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendeltem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyagurut és torokhurut esetében.
Budapest, 1892. márczius hava. **Dr. Kélli Károly.** (ny. r. szeg. tanár.)

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt **kolera-járvány** alatt **mohai Ágnes-forrását** kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bel működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyúvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatalhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is **legelő** helyen áll.
Budapest, 1892. november 17. **Dr. Glaser Marcel.**

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeimnek ajánlani; a körjavalat, melyeknél ezen vizek adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.
Adja Isten, hogy a külföldi hasonzeirre alkalmazott vizeket teljesen kizorítsa hazánk ásványvíz-forgalmából.
N-Szalonta, 1892. október 20. **Dr. Deme Béla.** (ny. r. szeg. tanár.)
Járás és Itharm. t. b. főorvos.

A kolera-megbetegedés ellen préservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerzetarában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Édeskuty L.
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Valódi angol férfi és gyermek kalapok és sapkák.

Egyedüli raktára
P. és C. Habig
cs. és kir. udvari kalapgyáros és a szeb királyi udvar kalap szállító
Bécs és Berlin.
Különlegességek.
Férfi és gyermek kalapok.
Atlas és Rips Cilinder.

Egyedüli raktára
Pichler József és fiai
cs. és kir. kalapgyárosok, a Meiningen Szász-Hecege udvari kalapgyárában.
Graczbán.
Különlegességek.
Férfi és gyermek vadász kalapok.
LODEN és VELOUR sapkák.

Egyedüli raktára
Cooksey & Co.
kalapgyárosok
LONDON és PÁRIS,
a Wallisi hercege udvari kalapszállító.
Különlegességek.
KEMÉNY KALAPOKBAN
minden divatos szín és formákban.

Van szerencsém a nagyrabecsült hölgyközönséggel tudatni, hogy az idei tavaszi és nyári idényre, bel- és külföldi szövetekből a legujabb divatú

női-confectio

u. m. Kőrköpeny, Jaqueta, válgallér, pellerin, Cap, szövet-, selyem- és csipékből, továbbá utazó és séta Costümeik, gyermekek számára is a legnagyobb választékban megérkeztek, és ezek megtekintésére nagyrabecsült vevőimet tisztelettel meghívom

Ujdonságok az 1893. évi tavaszi és nyári idényre.

KAUFMAN S. utóda

Ujdonságok az 1893. évi tavaszi és nyári idényre.

Zombor, csakis a Tárcazy-féle házában.

Férfi és női porköpenyeg, selyem, liszter és vászonzból.

Selyem és atlasz Cilinder (chapeaux claque.)

Valódi gráci Pichler-féle vadász kalapok.